



## פרשת פְּהַעֲלֵתָךְ — לְמָה נִגְרַע

בפרשה מסופר על אנשים שהיו טמאים בי"ד בניסן ולכן לא יכלו להקריב את קורבן הפסח. אותם אנשים באו אל משה בטענה למה ייגרע חלקם מהקרבת קורבן הפסח. משה שאל את ה', ותשובתו הייתה שהם יקריבו את קורבן הפסח ב"פסח שני", בי"ד באייר: "בֵּינָן הָעֲרִבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל מִצְוֹת וּמִקְרָיִם יֵאָקְלֶהוּ" (ט יא).

מדין פסח שני אפשר ללמוד שתמיד ניתנת לאדם אפשרות נוספת לתקן את מה שהפסיד, וכמו שאמר רבי נחמן מברסלב (ליקוטי מוהר"ן ב עח): "אין שום ייאוש בעולם כלל". אפילו אם אנחנו לא מושלמים במעשינו, עדיין יש תקווה, ותמיד ניתנת הזדמנות נוספת לתקן את מה שהחסרנו.

מי היו אותם אנשים טמאים?

במסכת סוכה (כה:) מובאת דעתו של רבי יצחק שאנשים אלה עסקו בקבורתו של מת מצנה שלא היו לו קרובי משפחה שיטפלו בקבורתו.

אם זו הסיבה שהם לא הקריבו קורבן פסח, לא מובנת טענתם למה ייגרע חלקם מהקרבת קורבן ה'. הרי באמת לא ייגרע חלקם! הרי הגמרא שם אומרת שהעוסק במצנה פטור ממצנה, והואיל והם זכו לעסוק במצנה חשובה של קבורת מת מצנה, איזו טענה יש להם על כך שיפסידו את מצנת הפסח? התשובה על כך בדברי המהר"ל ("תפארת ישראל" פרק כ). המהר"ל כתב שאם אדם לא קיים מצנת עשה משום שהוא פטור, אמנם אין עליו תביעה בשמיים, אבל הוא לא זוכה להגיע לאותה דרגה רוחנית כמו מי שקיים את המצנה בפעל.

לכן מובן רצונם של אותם טמאים להקריב קורבן פסח אף על פי שהם היו פטורים, כי הם רצו להוסיף קרבה אל ה' ולקנות יותר שלמות רוחנית על ידי קיום המצנה של הקרבת קורבן פסח.

בגלל רצונם הטהור של טמאים אלה לקיים בשלמות את כל המצוות ובזכות תשוקתם לעשות את רצון ה' לפני משורת הדין, הם זכו בזכות המיוחדת להיות שותפים בתורת הנצח של עם ישראל, וכמו שפירש רש"י (ט ז) בשם ה"ספרי": ראויה הייתה פרשת פסח שני להיאמר על ידי משה כשאר כל התורה כולה, אלא שזכו אלה הטמאים שתיאמר פרשה זו על ידם, שמגלגלים זכות על ידי זכאי.

בספר "חיי אדם" אסף רבי אברהם דנציג את כל התנאים שצריך למלא כשמקיימים מצוות, וזה אחד מהם: "שיהיה ממתין ומצפה מתי תבוא לידו המצוה לקיימה" (סימן סח סעיף טו). מי שאוהב את בוראו ומשתוקק לעשות נחת רוח ליוצרו, יעשה כל מה שניתן כדי להתחייב במצוות נוספות גם אם לא היה מחויב בהן.



אנו מוצאים יסוד זה במה שכתב הרמב"ם בהלכות מלכים (פרק ה הלכה ט): אסור לצאת מארץ ישראל לחוץ לארץ לעולם, אלא רק בשביל ללמוד תורה, או לשאת אישה או להציל (רכוש) מהגויים, ויחזור לארץ מייד אחר כך. היתר נוסף לצאת לחוץ לארץ הוא כשיש רעב בארץ ישראל. למרות היתר זה, כתב שם הרמב"ם: "אף על פי שמותר לצאת (לחו"ל, למי שהותר לו), אינה מידת חסידות". אמנם הוא "צדיק" כי הוא נוהג על פי דין ואיננו חייב להישאר בארץ, אבל אין אדם זה נקרא "חסיד", כי הוא מפסיד את מצנת יישוב ארץ ישראל.

מי שהוא אוהב את ה' וחפץ במצוותיו אינו מואס בארץ חמדה ואינו מתחמק ממצוות ה' שבארץ ישראל. כשם שכל יהודי מברך בכל בוקר על הזכות שנפלה בחלקו לקיים מצוות נוספות שאין לגוי ואין לעבד ואין לאישה – כך החסיד הזוכה לגור בארץ ישראל מלא הודיה לה' על הזכות לקיים גם את המצוות התלויות בארץ. זאת ועוד, הוא דורש לציון ומבקש את בנין המקדש ומתגעגע ומשתוקק להשבת כוהנים לעבודתם ולהשבת מאות המצוות התלויות במקדש.

מתוך כך שהקב"ה נענה לטענתם של הטמאים שלא רצו להפסיד את קורבן ה', ונתן להם את פסח שני, למד האדמו"ר ר' שלמה הכהן מרדומסק שגם לעתיד לבוא, אם יתעקשו ישראל ויתאמצו לרשת את ארץ ישראל, תבוא הגאולה. אף אנחנו, אם נעמוד ונטען כלפי שמיים: "לְמָה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקְרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה'! עד מתי נפסיד את קיומן של כל מאות המצוות הנוהגות בזמן שביית המקדש קיים!" – יענה הקב"ה לבקשתנו ונוכח בקרוב לבניין בית המקדש ולגאולת ישראל השלמה.